

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 652/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Czepiel
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Zaczyk

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2021 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa T. W.

przeciwko W. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 17 stycznia 2020 r. sygn. akt I C 953/18

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie na rzecz adwokata D. W. kwotę 8100 zł (osiem tysięcy sto złotych) w tym podatek od towarów i usług tytułem pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

Sygn. akt I ACa 652/20

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 3 grudnia 2021 r.

Powód **T. W.** w żądaniu ostatecznie sprecyzowanym w piśmie z 16 lipca 2018 r. (k. 180-182) wniósł o zasądzenie od pozwanego **W. M.** kwoty **1.000.000 zł** tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i zasądzenie na rzecz pełnomocnika ustanowionego z urzędu kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, które to koszty nie zostały opłacone w całości, ani w części.

W uzasadnieniu powód podał, iż przed Sądem Rejonowym dla K.toczyło się postępowanie, w toku którego pozwany sporządził opinię, na której oparł się Sąd Okręgowy. Zdaniem powoda ww.opinia jest kuriozalna i powód nie zgadza się z jej wnioskami.

Na rozprawie w dniu 17 stycznia 2020 r. (k. 235) pełnomocnik powoda wskazał, iż powód dochodzi roszczenia z tytułu naruszenia dóbr osobistych w związku z wadliwą opinią sporządzoną przez pozwanego w sprawie (...)z daty 5 grudnia 2014 r. Wskazał, że dobrem osobistym które zostało naruszone było prawo do rzetelnego procesu, w tym zwłaszcza zdrowie psychiczne, powód bardzo przeżywa całe to postępowanie i ciąg postępowań. Wskazuje, że ciągle toczy się postępowanie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczące stopnia niepełnosprawności i świadczeń rentowych, jest to na etapie skierowania przez sąd odezwy do biegłego, w sądzie rejonowym opinie sporządzał pozwany i w chwili obecnej w postępowaniu odwoławczym został dopuszczony dowód z innego biegłego. Pełnomocnik podtrzymał, że w tej sprawie dochodzi roszczenia o zadośćuczynienie za naruszenie dobra osobistego w postaci prawa do rzetelnego procesu oraz przeżyć psychicznych powoda związanych z błędną opinią biegłego.

Pozwany **W. M.** w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego, wskazując, iż opinia z dnia 5 grudnia 2014 r. została wykonana rzetelnie i zgodnie z obowiązującym prawem.

Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił powództwo i przyznał adwokatowi D. W. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 8.856,00 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sąd Okręgowy ustalił, że przed Sądem Rejonowym dla K. w K., IV Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych toczyła się sprawa pod sygn. akt (...), wszczęta na skutek odwołania powoda z 1 października 2014 r. od decyzji (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z 7 lipca 2014 r., znak: (...) którą to decyzją ww. organ utrzymał w mocy orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 27 maja 2014 r., mocą którego nie zaliczono powoda do stopnia niepełnosprawności.

W toku postępowania Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii pozwanego - biegłego sądowego – lekarza neurologa, na okoliczność ustalenia, czy powód jest osobą niepełnosprawną i jeżeli tak do jakiego stopnia niepełnosprawności się zalicza: znacznego, umiarkowanego czy lekkiego. Pozwany sporządził opinię z 5 grudnia 2014 r., w której ustalił początek niepełnosprawności powoda od 2 marca 2012 r. na stałe., wskazując, iż powód kwalifikuje się do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

W toku postępowania, na skutek złożonych zarzutów, Sąd Rejonowy dla K. w K. dopuścił dowód z opinii innego biegłego neurologa, celem ustalenia stopnia niepełnosprawności i innych elementów niepełnosprawności. Biegła sądowa M. K. sporządziła opinię sądowo-lekarską z 25 września 2019 r., w której ustaliła, iż powód jest trwale niepełnosprawny w stopniu lekkim (powstanie niepełnosprawności – 2012r.).

Wyrokiem z 9 lutego 2016 r., Sąd Rejonowy dla K., IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wydanym w sprawie (...) zmienił zaskarżone orzeczenie (...) Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w K. w ten sposób, iż ustalił, że odwołujący się powód jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim na stałe, kod niepełnosprawności O5-R, data powstania stopnia niepełnosprawności: 2 marca 2012 r. oraz wymaga zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne zgodnie z zaleceniami lekarzy specjalistów. Sąd Rejonowy oddalił odwołanie w pozostałej części.

W uzasadnieniu ww. wyroku stwierdzono, iż stan faktyczny sprawy został ustalony na podstawie ww. opinii biegłych lekarzy z zakresu neurologii. W ocenie Sądu Rejonowego obie opinie były rzetelne, wyczerpujące i należycie uargumentowane, a także sporządzone w oparciu o specjalistyczną wiedzę medyczną. Sąd podzielił obie opinie w całości.

Wyrokiem z 6 września 2016 r., (...) Sąd Okręgowy w K., VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego dla K.w K. z 9 lutego 2016 r., wydanego w sprawie (...)W uzasadnieniu wyroku,

Sąd Okręgowy podał, iż w pełni podziela ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu I instancji, przyjmując je za integralną część swojego uzasadnienia.

Sąd Okręgowy stan faktyczny w sprawie ustalił na podstawie dokumentów urzędowych dołączonych akt sprawy, a także akt związkowych (...) Sądu Rejonowego dla K. w K..

Sąd Okręgowy oddalił powództwo jako bezzasadne.

Sąd Okręgowy odwołał się do art.23, art.24 i art.448 kc i wskazał - odnosząc się do twierdzeń pełnomocnika powoda, który wywodzi roszczenie powoda z dobra osobistego w postaci prawa do rzetelnego procesu, że nie istnieje ww. dobro osobiste.

Sąd Okręgowy odwołał się do uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 25 września 2014 r. sygn. akt I ACa 131/14 i podziеляjąc ww. argumentację uznał w ww. zakresie roszczenie powoda za bezzasadne.

Odnosnie do drugiej, wskazywanej przez pełnomocnika powoda podstawy żądania, to jest przeżyć psychicznych powoda związanych z błędną opinią biegłego (inaczej mówiąc powód tak bardzo przeżył psychicznie informacje o błędnej opinii biegłego, że rzutowało to na jego zdrowie psychiczne), to według Sądu Okręgowego roszczenie oparte na tej argumentacji również podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy w ww. zakresie odwołał się do uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z 29 maja 2015 r., sygn. akt V CSK 479/14, w którym Sąd Najwyższy dopuścił możliwość domagania się odszkodowania na podstawie art. 415 k.c. (inne roszczenie niż dochodzone w niniejszej sprawie). Wskazał, że odpowiedzialność biegłego jest niezależna od przewidzianej w art. 417¹ § 2 k.c. odpowiedzialności Skarbu Państwa za szkodę, którą spowodował prawomocny wyrok, wydany z wykorzystaniem wadliwej opinii sądowej, uznany za niezgodny z prawem. W tym konkretnym przypadku, powód nie dochodzi szkody w postaci utraconych korzyści na skutek, nie otrzymania świadczeń rentowych, ale zadośćuczynienia za krzywdę w postaci ujemnych przeżyć psychicznych związanych z błędną opinią biegłego.

Z analizy akt sprawy(...) wynika, że postanowieniem z 20 października 2014r. został dopuszczony dowód z opinii biegłego i następnie pozwany sporządził opinię w sprawie, w której wskazał na kwalifikację powoda do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Na skutek wniesienia zarzutów, biegły sporządził opinię uzupełniającą (k.38). Na skutek kolejnych zarzutów powoda (w tym zarzutów formułowanych przez pełnomocnika, w kierunku umiarkowanego stopnia niepełnosprawności), Sąd Rejonowy podjął decyzję o dopuszczeniu dowodu z opinii innego biegłego sądowego i tenże sporządził opinię (praktycznie tożsamą co do wniosków jak opinia pozwanego, k.92). W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że w kontekście końcowego rozstrzygnięcia, decydujące znaczenie miała opinia innego biegłego (nie pozwanego). Dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego było więc spowodowane negatywną oceną wartości dowodowej opinii sporządzonej przez pierwszego biegłego - pozwanego (tak: wyrok Sądu Najwyższego z 19 lipca 2019 r. II CSK 528/18). Stąd rozważyć należało by wyłącznie kwestię czy ewentualne sporządzenie wadliwej opinii przez pozwanego, może naruszyć wskazane przez powoda dobra osobiste, powodując przeżycia psychiczne uzasadniające zasądzenie dochodzonego roszczenia.

Sąd Okręgowy odwołał się do stanowiska Sądu Apelacyjnego w Gdańsku - wyrok z 6 grudnia 2018 r., V ACa 21/18 i Sądu Apelacyjnego w Łodzi - wyrok z 19 stycznia 2018 r., I ACa 656/17 i wskazał, że każde postępowanie sądowe, będzie się wiązało zaangażowaniem emocjonalnym stron postępowania i negatywnymi przeżyciami psychicznymi powodowanymi twierdzeniami strony przeciwnej, zeznaniami świadków, niekorzystnymi opiniami biegłych i niekorzystnymi wyrokami sądów. W toku postępowania mogą się pojawić błędne decyzje procesowe, błędne orzeczenia, później weryfikowane przez instancję odwoławczą. Wszystko to niewątpliwie powoduje negatywne przeżycia psychiczne stron postępowania, w odczuciu tych osób są one pokrzywdzone. Nie oznacza to jednak co do zasady naruszenia dóbr osobistych uczestników postępowania. Uwzględniając interpretację wskazaną w ww. orzeczeniach, Sąd Okręgowy stwierdził, że stres i ujemne przeżycia psychiczne związane z uczestnictwem przez powoda w postępowaniu sądowym w sprawie (...) przy uwzględnieniu decyzji procesowych i treści opinii biegłych w tej

sprawie, nawet przy założeniu, że pierwsza ze sporządzonych opinii (opinia pozwanego) byłaby obiektywnie wadliwa, nie uzasadniania kwalifikacji powyższego jako naruszenia dobra osobistego podlegającego kompensacie.

W efekcie Sąd Okręgowy oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, który miałby dokonać oceny wniosków opinii biegłego sporządzonej przez pozwanego.

Sąd Okręgowy dodał także, że obecnie toczy się z inicjatywy powoda kolejne postępowanie przez Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w których były wydane kolejne negatywne dla powoda opinie biegłych (vide oświadczenia złożone na ostatniej rozprawie).

Sąd Okręgowy przyznał pełnomocnikowi powoda z urzędu na podstawie § 8 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Apelację od wyroku wywiódł powód zaskarżając wyrok w części, to jest w zakresie punktu I zarzucając zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów prawa:

- procesowego to jest art.227 k.p.c. i art. 278 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sądowych - neurochirurga oraz neurologa, który to wniosek dowodowy zmierzał do wyjaśnienia istotnych okoliczności w sprawie, to jest ustalenia nierzetelności sporządzonej przez pozwanego opinii sądowej i faktycznego stopnia niepełnosprawności powoda,

- materialnego, a to art.24 § 1 k.c. w związku z art.448 k.c. poprzez ich błędną wykładnię polegającą na bezpodstawnym przyjęciu, iż w toku postępowania sądowego na skutek sporządzenia niekorzystnych, czy nierzetelnych opinii biegłych sądowych nie może dojść do naruszenia dóbr osobistych tej strony postępowania, której to opinia sądowa dotyczy.

Nadto na podstawie art. 380 k.p.c. powód wniósł o rozpoznanie przez Sąd Apelacyjny, postanowienia Sąd Okręgowy z 17 stycznia 2020 r., dotyczącego oddalenia wniosku dowodowego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sądowych - neurochirurga oraz neurologa, który to wniosek został złożony przez pełnomocnika powoda w piśmie procesowym z 16 lipca 2019 r., a ostatecznie sprecyzowany na rozprawie w dniu 17 stycznia 2020 r., a co do którego oddalenia pełnomocnik powoda zgłosił w trybie art. 162 k.p.c. zastrzeżenie do protokołu rozprawy z 17 stycznia 2020r.

W rezultacie powód wniósł o zmianę zaskarżonej części wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu i o zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Z daleko idącej ostrożności procesowej, w przypadku nieuwzględnienia podniesionych w apelacji zarzutów, powód wniósł o odstąpienie od obciążania go kosztami postępowania apelacyjnego i zasądzenie na rzecz ustanowionego z urzędu pełnomocnika powoda, kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym, które to koszty nie zostały opłacone w całości, ani w części.

Pozwany wniósł **odpowiedź na apelację**, w której domagał się jej oddalenia w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i czyni podstawą własnego rozstrzygnięcia. Ponadto Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje ocenę prawną ustalonego stanu faktycznego przedstawioną przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w apelacji, to w pierwszej kolejności za chybione należy uznać te dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego, to jest art. 227 k.p.c. i 278 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych sądowych - neurochirurga oraz neurologa.

Sąd Apelacyjny zgadza się ze stanowiskiem Sąd I instancji, że ww.wniosek nie zmierzał do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Ocena, czy ww. opinia biegłego jest nierzetelna nie ma znaczenia w okolicznościach sprawy z punktu widzenia podstaw faktycznych i prawnych powództwa o naruszenie dóbr osobistych. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nawet ewentualne stwierdzenie przez innego biegłego, że wniosek wyciągnięty przez pozwanego w opinii sporządzonej w sprawie (...) był błędny nie skutkowałby możliwością przyjęcia, iż pozwany naruszył dobra osobiste powoda.

Co więcej, należy zwrócić uwagę, że biorąc pod uwagę zarzuty wyrażone przez powoda do opinii pozwanego Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii innego biegłego, który postawił w swojej opinii tezę identyczną jak pozwany.

Dodać też należy, że można mieć też zastrzeżenia co do samego sformułowania zakresu wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Powód wnosił bowiem o dopuszczenie dowodu na okoliczność oceny czy opinia pozwanego jest rzetelna. Tymczasem zgodnie z definicją zawartą w słowniku PWN (...) rzetelny to: 1. «wypełniający należycie swe obowiązki», 2. «taki, jaki powinien być, odpowiadający wymaganiom», 3. «zgodny z prawdą, wiarygodny». Z jednej strony można więc podnosić, że opinia rzetelna to taka, która została sporządzona została zgodnie z wymogami, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów i zasadami. Z drugiej strony określenie zgodny z prawdą odsyła wprost do przymiotów o charakterze wartościującym. Tymczasem nic nie stoi na przeszkodzie, aby opinia sporządzona przez biegłego zgodnie z wszelkimi wymogami prowadziła w efekcie do sformułowania błędnego wniosku. Co więcej, nie sposób również dokonywać oceny sporządzonych opinii z perspektywy prawdy i fałszu. Jak wskazał Sąd Najwyższy analiza treści tej opinii dokonywana w aspekcie dochodzenia ochrony dóbr osobistych powinna ograniczać się do nieprawdziwości przytoczonych faktów, błędów logicznych wnioskowania, niezgodności z zasadami nauki lub wiedzy i doświadczenia zawodowego, formy wypowiedzi, a nie sfery zastrzeżonej dla swobody ocen, nie poddającej się testowi kryterium prawdy lub fałszu i ich kwalifikacji jako mieszczących się w granicach porządku prawnego (wyrok z 11 grudnia 2020 r. V CSK 34/19, Legalis nr 2571181). Opinie biegłych dotyczą wiedzy specjalistycznej, a wydawane są na podstawie wiedzy naukowej oraz doświadczenia biegłego. To sprawia, że trudno jest formułować konstrukcję swoistego typu idealnej opinii, która realizować miałaby postulat prawdziwości jej tezy w konkretnej sprawie. Naturalnym jest, że treść opinii sporządzonych w sprawie przez różnych biegłych może się od siebie różnić i to nawet diametralnie, co może być efektem np. przyjętej odmiennej metodologii, czy też odmiennych doświadczeń zawodowych osoby sporządzającej opinię.

Wbrew twierdzeniom apelacji nie jest więc tak, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, bowiem do wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie tego, czy pozwany dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powoda nie ma potrzeby odwołania się do wiadomości specjalnych, o których mowa w art. 278 k.p.c.

Nietrafny jest również zarzut naruszenia prawa materialnego w postaci art. 24 § 1 k.c. w związku z art. 448 k.c.

Sąd Apelacyjny zgadza się z apelującym, że nie można uznać, aby prawidłowy był pogląd, że na skutek sporządzenia opinii sądowej przez biegłego nie może dojść do naruszenia dóbr osobistych. W ocenie Sądu Apelacyjnego możliwa jest taka sytuacja, a poglądy wyrażone w judykaturze opowiadają się za taką ewentualnością (por. ww. wyrok Sądu Najwyższego).

Jednakże nie jest tak, że Sąd I instancji wykluczył taką możliwość i z tej przyczyny oddalił powództwo. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika, aby Sąd Okręgowy sformułował taką generalną tezę, a Sąd Apelacyjny postrzega argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w ten sposób, że uznano, iż w tej konkretnej sprawie opinia pozwanego nie naruszyła dóbr osobistych powoda. Sąd Apelacyjny podziela taką ocenę wyrażoną przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy rozważył kwestię ustalenia dóbr osobistych podlegających ochronie i wskazał, że prawo do rzetelnego procesu nie można zaliczyć do takich dóbr. Następnie odniósł się do dobra osobistego w postaci przeżyć psychicznych powoda, związanych z błędną opinią biegłego i rozważył, czy ewentualne sporządzenie wadliwej opinii przez pozwanego może naruszyć wskazane przez powoda dobra osobiste, powodując przeżycia psychiczne uzasadniające zasądzenie dochodzonego roszczenia. W tym zakresie podniósł, że ocena, czy doszło do naruszenia dóbr osobistych musi się opierać na kryteriach obiektywnych.

Z argumentacją Sądu Okręgowego należy się zgodzić i rozwinąć ją dodatkowo w ten sposób, że jak już wskazano, co do zasady dopuszczalne jest przyjęcie odpowiedzialności biegłego sądowego za naruszenie dóbr osobistych na skutek sporządzonej opinii sądowej. Odpowiedzialność ta może wynikać z odniesienia w treści opinii do innej osoby w sposób uwłaczający jej czci, dobremu imieniu i godności, z wykroczenia poza cel i niezbędny zakres zleconej opinii lub poprzez wyrażenie w pisemnej opinii ocen bądź używanie sformułowań nieuzasadnionych przedmiotem i potrzebami tego postępowania sądowego. Sąd Apelacyjny nie wyklucza również sytuacji, aby do naruszenia dóbr osobistych mogło dojść na skutek błędnego wniosku sformułowanego w opinii biegłego sądowego. Jednakże, aby uznać taką konkluzję za uzasadnioną spełnionych musi zostać kilka przesłanek.

Po pierwsze, granice roszczeń służących do ochrony dóbr osobistych określane są nie według subiektywnych odczuć osoby, która twierdzi, że jej dobra osobiste zostały naruszone, lecz w ramach pewnego wzoru postępowania obiektywnie wytyczonego przez zagwarantowany porządek prawny. W konsekwencji ocena, czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego, nie może być dokonana według miary indywidualnej wrażliwości osoby, która czuje się dotknięta zachowaniem innej osoby. Miernika pozwalającego na ustalenie, czy naruszona została godność trzeba upatrywać w tzw. opinii publicznej, która jest wyrazem poglądów powszechnie przyjętych i akceptowanych przez społeczeństwo w danym czasie i miejscu. Zatem, aby doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda, użyte w opinii sformułowania powinny go obrażać, naruszać jego godność, cześć, czy dobre imię i to nie tylko w jego subiektywnym przekonaniu. Sformułowania te powinny bowiem wywołać również u osoby postronnej podobne odczucia i przekonanie, że sformułowania te zostały użyte w celu obrażenia powoda, czy poniżenia go w jakikolwiek sposób. Tymczasem nie sposób uznać, że w niniejszej sprawie uznanie przez pozwanego w opinii, że powód jest niepełnosprawny w stopniu lekkim może wywołać u osoby postronnej podobne negatywne odczucia jak u powoda. To, że w subiektywnym odczuciu powoda wywołało to określone negatywne odczucia psychiczne nie ma znaczenia. Należy zauważyć, że trudno także przyjąć, aby te odczucia wiązały się z użytym przez biegłego sformułowaniem w tezie opinii. Przeciwnie w powszechnym mniemaniu wyrażenie opinii, że stan zdrowia danej osoby jest lepszy niż osoba ta go ocenia, nie jest odbierane jako coś krytycznego, niewłaściwego, czy uwłaczającego. Jest wręcz przeciwnie. Może to być odbierane jako wyrażenie życzliwego i przyjaznego stosunku do danej osoby. To, że wniosek opinii pozwanego mógł wywołać dla powoda subiektywne negatywne przeżycia, wynika z ewentualnych skutków w sferze prawnej jakie mogły się wiązać z opinią o takiej treści, ale ta kwestia pozostaje przecież całkowicie irrelevantna z perspektywy oceny naruszenia dóbr osobistych powoda.

Dalej należy zwrócić uwagę, że konieczną przesłanką udzielenia ochrony prawnej stanowi bezprawność działania. Natomiast ustawowe domniemanie bezprawności naruszenia dóbr osobistych może być wzruszone wykazaniem przez naruszcyciela okoliczności je wyłączających, a ocenę zasadności zarzutów w tym przedmiocie musi poprzedzać stwierdzenie, że do naruszenia rzeczywiście doszło. Przyjmuje się, że jednym z tzw. kontratypów uniemożliwiających udzielenie ochrony prawnej jest działanie w ramach porządku prawnego, to jest dozwolonego przez obowiązujące przepisy prawa. Nie można zakładać, że każda opinia biegłego nawet błędna, która jest niekorzystna dla strony, narusza jej dobra osobiste. Inaczej biegłego sądowego obciążałaby obawa przed wizją odpowiedzialności dyscyplinarnej i cywilnej. Nie można bowiem w niniejszej sprawie abstrahować od samoistnej wartości, jaką jest właściwie funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości. Nie ulega przy tym wątpliwości, że pozwany podejmował działania w zakresie przyznanych mu kompetencji, wydał kwestionowaną opinię zgodnie z postanowieniem sądu, sporządził opinię jako biegły sądowy w ramach procedury cywilnej. Dlatego też jego działania, które mieściły się w granicach powierzonego mu zadania, nie były co do zasady bezprawne, nawet jeśli teza sporządzonej opinii jest dla powoda niekomfortowa.

Brak jest też podstaw do twierdzenia, że doszło do rażących uchybień w zakresie sporządzania opinii, które pozwoliłyby przypisać powodowi działanie w warunkach bezprawności. Takim działaniem mogłoby być np. działanie w zмовie ze stroną przeciwną lub też intencjonalne wydanie opinii o błędnej treści.

Wobec powyższego zdaniem Sądu Apelacyjnego działania pozwanego mieściły się w ramach porządku prawnego a więc nie były bezprawne, co też wyłącza jego odpowiedzialność za ewentualne naruszenie dóbr osobistych powoda.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

W punkcie 2 wyroku Sąd Apelacyjny przyznał pełnomocnikowi z urzędu powoda adw. D. W. kwotę 8100 zł (w tym podatek od towarów i usług) tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym na podstawie § 2 pkt 7 zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 w sprawie opłat za czynności w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800).